

Màgia

L'obra més venuda del passat Saló Valencià del Llibre, amb una primera edició ja exhaurida, ha estat aquesta versió valenciana de *Harry Potter i la pedra filosofal*, novel·la inicial d'una sèrie que ha desmentit molts tòpics al voltant de la literatura juvenil.

«Tinc l'absoluta seguretat que és més difícil escriure un llibre per a infants bonic i perdurable que una novel·la

per a adults bonica i perdurable». Això era el que deia Roald Dahl al pròleg del recull *Històries de fantasmes*. I justificava l'afirmació, entre altres coses, amb l'anècdota de l'editor novaiorquèes Crowell Collier, que va tenir la idea d'encarregar-los als principals escriptors de la seua època un conte per a infants, per formar un recull entre tots, i al final va haver de deixar-ho córrer a causa de la incapacitat d'aquestes grans figures. Justament els editors van rebutjar moltíssimes vegades els originals de Rowling, els d'aquesta mateixa obra, amb *raonaments* que resulten molt familiars: era massa extensa, massa complexa, i als xiquets se'ls havia de donar tot ben mastegat i sense cap complicació. L'èxit de les novel·les de Harry Potter, l'última de les quals té unes set-centes pàgines i és devorada per infants d'arreu del món –que fins i tot hi veuen defectes–, deixa en evidència aquesta mena d'actituds. Les de Potter no són en absolut novel·les simples –de fet, argumentalment són molt més complexes que la majoria de novel·les valencianes *adultes*–, però

HARRY POTTER I LA PEDRA FILOSOFAL

J.K. ROWLING

TRADUCCIÓ DE LAURA ESCORIHUELA

ADAPTACIÓ DE SALVADOR COMPANYY

336 PÀGINES

TÀNDEM EDICIONS. VALÈNCIA, 2001

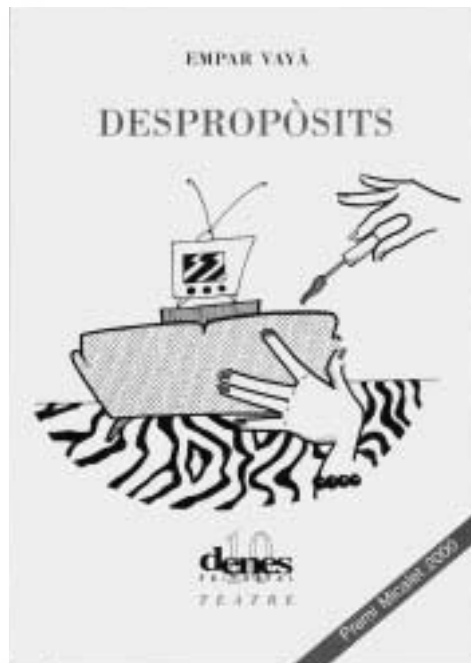
precisament per això agraden: a més d'elements d'humor –les primeres aparicions del Hagrid en aquest llibre

davant la família adoptiva de Harry–, d'emoció perfectament mesurada –el moment en què Harry veu la seua autèntica família ressuscitada sense saber ben bé què passa– o de trama impecable –el funcionament lògic de la màgia, la identitat d'un agressor que no és mai previsible...–, aquestes novel·les proposen coses inaudites en la nostra literatura juvenil, com ara qüestionar el concepte de «normal» o demostrar que saltar-se les normes pot arribar a ser més beneficiós que complir-les fil per randa sense motius raonables. Si a més comprovem que la versió de Company, contrastada amb l'original anglès, corregeix alguns dels errors de la versió d'Empúries («com a nens» per «com criatures», «de tant frondós» per «de tan frondós», etc.), doncs encara millor.

Felip Tobar

Un text per a l'escenari

Empar Vayà s'estrena com autora teatral amb aquests *despropòsits* protagonitzats per dones i escrits per una actriu amb la mirada i el cor posat a l'escenari. Hi ha metes que tohom s'ha proposat alguna vegada però mai deixen de ser això: propòsits.

DESPROPÒSITS

EMPAR VAYÀ

IL·LUSTRACIONS D'ALÍCIA MATÍES ARIÑO

COL·LECCIÓ «PREMI DE TEATRE EL MICALET»

80 PÀGINES

DENES EDITORIAL, PAIPORTA, 2001

L'autora, que va guanyar el Premi de Teatre Micalet 2000 amb aquest text, escriu moguda per l'interés de tres actrius aturades -ella inclosa- de posar en escena una obra que ens trasllada a la vida quotidiana. *Despropòsits* ja ha aconseguit pujar a l'escenari amb l'Ambigú Teatre, a la sala l'Horta de Castellar-l'Oliveral per testimoniar en cinc actes, sis despropòsits protagonitzats per dones que, lluny dels tòpics que han tacat la feminitat, ens presenten a tres persones que no deixen de parlar sense aconseguir comunicar-se.

Cada acte està acompanyat de símbols característics d'aquests temps: un telèfon, una televisió, una vesprada de compres, etc. Les dietes i la pràctica d'esport, veure menys televisió, fugir del consumisme, l'oci i la diversió, tot ells, són assumptes que sovint ens passen pel cap i, també, sovint es queden en això, en assumptes pendents, en propòsits o despropòsits. Sota aquestes intencions n'hi ha una de principal que apareix, però, de manera subliminal, donant voltes a la vida quotidiana, a les escenes que succeeixen baix i dalt de l'escenari: la falta de comunicació.

Amb un estil directe, Vayà s'enfila al centre de cada qüestió amb sentit de l'humor i senzillesa. El lector de *Despropòsits* es converteix en l'espectador

d'escenes quotidianes de fàcil visualització: una dona s'adona de la seua dependència de la televisió, d'eixe deixar-se emportar per la comoditat a què ens somet la xicoteta pantalla, d'evadir-se i, a la vegada, sentir-se enganxat a una falsa realitat; dues dones intenten desfer-se de l'esclavatge a què les somet el telèfon. A més, existeix el dilema de fer les coses avui o, potser, millor demà: perdre quinze quilos no és una qüestió de sort, cal fer un esforç i, tal vegada, és massa dur per a començar hui mateix. Però, si ens trobem malament, sempre podem anar a comprar a uns grans magatzems, no importa què comprar, allí ho tenen tot, fins i tot allò que no necessitem. I si t'has de casar, és probable que les teues amigues facen tot allò que tu mai hauries desitjat que feren i, per tant, la nit de la festa de comiat hauràs de passar-ho molt bé, passe el que passe.

Ana Gimeno

Quan el joc pot esdevindre realitat

Gemma Lluch, experta en literatura infantil i juvenil, s'estrena en la literatura de ficció amb una novel·la d'intriga telemàtica farcida de referències a conegudes pel·lícules i sèries de televisió que assaja diferents registres i veus narratives.

EL-JOC.COM

GEMMA LLUCH

COL·LECCIÓ «ESPURNA»

146 PÀGINES

EDICIONS BROMERA. ALZIRA, 2001

La incorporació de la xarxa telemàtica a la trama literària s'ha incrementat notablement en la literatura catalana dels darrers anys, sobretot en la literatura destinada al públic juvenil, més receptiu, potser, a les noves tecnologies. Així, el gènere que va fundar William Gibson amb *Neuromàntics* ha tingut seguidors a casa nostra com Montserrat Galícia, Joan Barril, Sílvia Aymerich, Josep Pujol i altres que, d'una manera o d'una altra, han integrat la xarxa com a un personatge més de les seues novel·les.

Gemma Lluch s'afegeix a aquesta llista amb una novel·la sobre l'enrevessat món dels adolescents i el laberíntic i misteriós espai virtual de la xarxa. La doble confusió de plans serà el bastiment en què es desenvoluparà una trama urbana que frega la novel·la policíaca: d'una banda, la Llum, enamorada de Trinitati, personatge femení de *Màtrix*, adopta el seu nom i la seua forma de vestir i, d'altra banda, es veu embolicada en un joc virtual aparentment innocent. Tanmateix, la realitat supera la *virtualitat* –com li passava al personatge que encarna Sandra Bullock en *La xarxa*– i el joc esdevé com més va més real, fins que s'escapa del control de la Llum-Trinitati. Aquesta fugida de la realitat, causada per una crisi amorosa i pel rebuig ado-

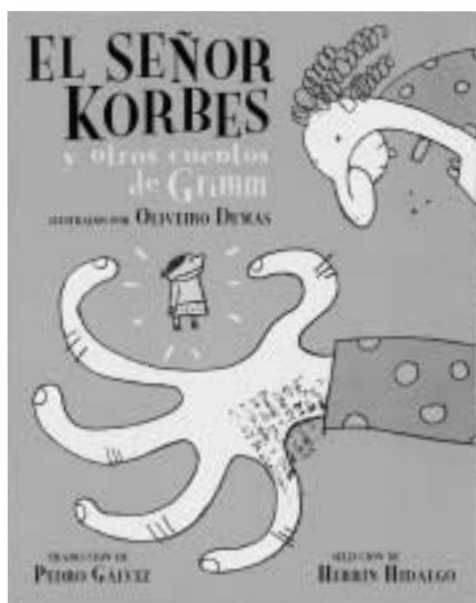
lescent a la vida convencional, té el seu contrapunt en l'amistat: Joana i Dani són els amics fidels que no renunciaran mai a perdre la seua amiga per molt que es tanque en ella mateixa i en el seu món virtual.

L'embolcall en què l'autora ofereix la seua *opera prima* també té molt a veure amb el joc i l'experimentació. Com ella mateixa explica, ha disfrutat molt escrivint una novel·la en la qual la variació de la veu narrativa és constant –hi ha com a mínim tres narradors– i el diàleg –si no el monòleg– esdevé, tant en les comunicacions via *xat* com en les converses reals, l'únic constructor de la trama. Això li ha permès a Lluch jugar amb múltiples registres lingüístics i explorar el llenguatge de l'adolescent des de diferents situacions de comunicació: missatges de mòbil, converses en xats, en el bar fent una copa, en la comissaria de policia, etc.

Marc Candela

¡Que mala persona devia ser aquest senyor Korbes!

Els contes dels germans Grimm, no són només una joia de la literatura universal sinó que formen part del llegat cultural que aquests autors van deixar-nos, empesos per la voluntat de crear la filologia alemanya i de fundar això que coneixem com la lingüística moderna.

EL SEÑOR KORBES Y OTROS CUENTOS DE GRIMM

IL·LUSTRACIONS D'OLIVEIRO DUMAS

TRADUCCIÓ DE PEDRO GÁLVEZ

SELECCIÓ D'HERRÍN HIDALGO

155 PÀGINES

MEDIA VACA, VALÈNCIA, 2001

Fidels a la transmissió oral, aquests contes van ser recollits paraula per paraula de la veu de la gent gran, savis i sàvies habitants de la terra, gent que viu i treballa al camp i que manté la puresa de les coses. Són contes que pertanyen no només a la tradició alemanya sinó al conjunt de la humanitat. Ara teniu l'oportunitat de gaudir-ne gràcies a la reeixida traducció de Pedro Gálvez. L'editorial Media Vaca aposta per un producte excel·lent. Ens trobem davant el número 9 d'una col·lecció que fa les delícies de lectors i lectores. L'edat i la condició són coses que no hi compten. Es tracta només que us deixeu seduir per aquestes narracions de finalitat estètica i didàctica, amb la dosi exacta d'ironia i també d'una certa crueltat amagada entre línies (llegiu si no *El abuelo i el nieto*, per exemple). Són contes que reflecteixen la ingenuïtat de la gent més senzilla, que Oliveiro Dumas, per la seua banda, ha il·lustrat de manera admirable, barrejant els dibuixos amb fotografies, reproduccions que semblen fetes amb la tècnica del gravat, i retalls de diaris.

Teniu davant vostre un recull de vint-i-tres narracions, seleccionades per Herrín Hidalgo, bastides sobre l'estructura del conte popular. En canvi, us podeu oblidar de la Caputxeta Vermella.

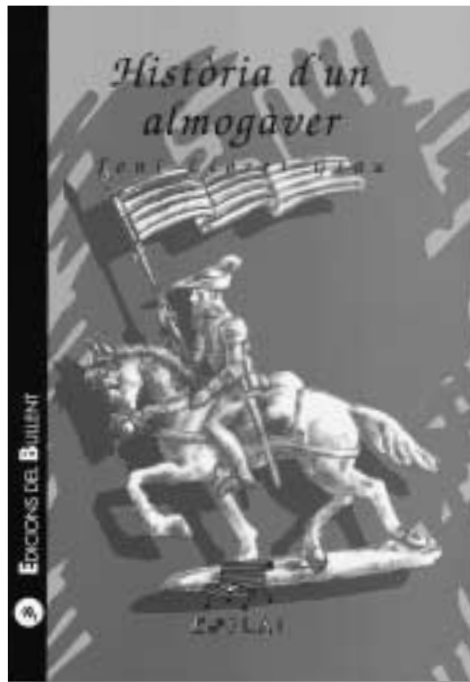
Hi descobrireu uns personatges insípidos i encantadors, ignorants i tendres, egoistes i ximplets, enginyosos i oblidadissos. En resum, una colla de perfils surrealistes que tan aviat us faran riure com plorar: la xiqueta descreguda i entremaliada que acaba convertida en tronc de llenya a la llar d'una bruixa, la història d'amor entre un gall i una gallina dignes dels millors Romeu i Julieta, la dona egoista que volia ser Déu... I els títols? «La bella Catrín i Pum Pum escandaloso», «Seis se abren paso por el mundo» o «Pajita, Carbón i Judía». Aquets textos, triats i traduïts amb encert, traspuen una bona factura, així com les imatges que els acompanyen, les quals demostren una dedicació primmirada, que té cura de tots els detalls. Tot plegat, un treball digne de ser rebut com una autèntica joia del panorama editorial actual. Un d'aquells llibres que mereixen una dedicació especial. Aplaudim el conjunt d'aquesta troballa, incloses les tipografies, Grail New Condensed i Czeska!

Begonya Mezquita

Història-ficció

En *Història d'un almogàver* Toni Lloret recupera un personatge destacat de la nostra història per tal de reconstruir un dels episodis històrics més apassionants del nostre país: la campanya de conquesta de les terres d'orient que van dur a terme els almogàvers.

HISTÒRIA D'UN ALMOGÀVER

TONI LLORET GRAU

COL·LECCIÓ «ESPLA», 25

149 PÀGINES

EDICIONS DEL BULLENT. PICANYA, 2001

Gràcies en bona part a la posició privilegiada que ocupem en primera línia del front els crítics literaris i els ressenyistes de llibres, alguns hem pogut detectar abans que cap altre lector àvid la proliferació aclaparadora en la nostra literatura de novel·les històriques i d'autors que opten per traslladar l'acció de les seues obres a èpoques passades. A més, la nostra condició de lectors *professionals* ens ha permés constatar abans que ningú que aquest interès sobtat a casa nostra per la novel·la històrica, per la història novel·lada o per la recreació ficcional d'uns fets històrics concrets és fruit del renaixement d'aquest gènere i dels seus succeïdants arreu d'Europa.

Si fem una ullada als prestatges de qualsevol llibreria comprovarem que, en efecte, la història torna a ser la protagonista d'un bon grapat de novel·les. I és possible que en una de les lleixes d'aquests prestatges trobem *Història d'un almogàver*, una novel·la dirigida a un públic jove, preadolescent i adolescent, on l'autor, Toni Lloret, ha sabut combinar l'acció trepidant dels relats d'aventures amb el gust per la descripció i el detall del gènere històric.

El llibre comença amb la troballa fortuïta en un castell d'un manuscrit del segle XIII escrit per Ramon Guillem, un

dels pocs almogàvers que van sobreviure quan acompanyaven Roger de Flor en el moment que aquest va ser traït i mort en terres gregues. La reproducció íntegra d'aquest document, on Ramon Guillem narra a manera de diari les gestes de la Gran Companyia d'almogàvers comandada per l'almirall Roger de Flor i de la qual ell en va formar part, ocupa la part central i més suclosa del llibre. De fet, la resta de la novel·la, és a dir, els capítols primer i últim, són perfectament prescindibles, i només tenen sentit si els entenem com un estratagema de l'autor per tal de fer més creïble l'autenticitat del manuscrit.

Comptat i debatut, podem dir que *Història d'un almogàver* no és exactament una novel·la prototípicament històrica, sinó un relat d'història-ficció, això és, la recreació lliure, i per tant subjectiva, d'uns fets històrics. El que vull dir és que ningú llija la novel·la com si es tractara d'un llibre d'història. La seua utilitat i la seua vàlua són purament literàries.

Sergi Verger

Misteri a la cúria

Les urpes del diable és una història de conspiracions que ens convida a un viatge pels corredors de la seu pontifícia del segle XIV. Ha arribat l'hora d'escollir un nou Papa i algú ha decidit intervenir-hi: un àngel exterminador del pecat o, tal vegada, «el maligne».

LES URPES DEL DIABLE

SILVESTRE VILAPLANA BARNÉS

COL·LECCIÓ «AUTORS D'ARA», 10

144 PÀGINES

MARFIL, ALCOI, 2001

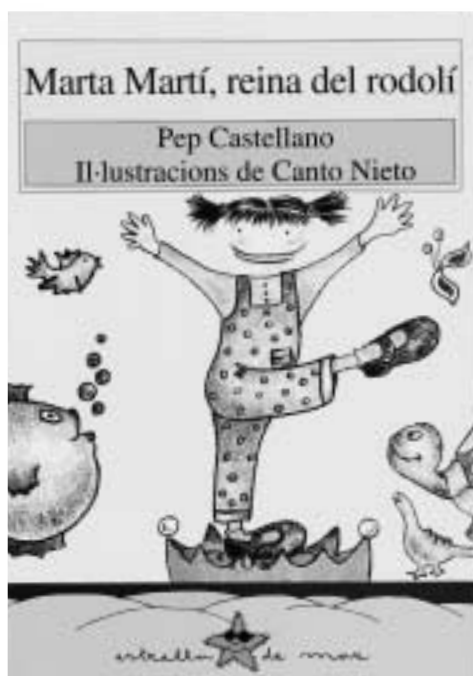
El metge i erudit Arnau de Vilanova serà l'encarregat de descobrir qui s'amaga darrere dels violents assassinats dels cardenals de la Cúria romana. Les morts estan signades amb les urpes del diable, una signatura sagnant i freda d'una figura fosca que ha volgut avançar-se al destí i es passeja pels corredors de la seu pontificia aplicant la seua particular justícia. Es tracta, doncs, d'esclarir si eixe diable és humà o no ho és. L'avinguda de l'anticrist potser està prop i aquestes podrien ser els primers senyals de la fi del món de la que Arnau de Vilanova, per a alguns considerat per això un heretge, ja s'ha atrevit a parlar-ne i a escriure'n. Vilaplana, a més de contar una història encisadora d'intrigues a la seu pontificia del 1303, realitza una recreació de la capital italiana del segle XIV. La misèria i a la vegada l'opulència de la ciutat romana són descrites amb paraules que són vertaderes imatges del contrast: la pesta, l'enveja, les sospites, les conspiracions –darrere i davant de la vinguda de cada nou papa– i els temors a l'arribada del «maligne». La tasca d'investigació no serà fàcil amb els ulls omnipresents de la Santa Inquisició, sempre vetlant per la integritat de les ànimes i també per la dels cossos dels cardenals, seccionats amb cruel-

tat extrema. El metge haurà d'investigar sense escodriñar les carns violentades pel maligne. Com diu l'autor, en ocasions la realitat supera la ficció. Potser aquest siga ún d'eixos casos. Allò cert és que els personatges d'aquesta novel·la són reals i que, en aquella època, el metge del rei Jaume II, Arnau de Vilanova, tot i que havia estat declarat heretge per la inquisició francesa, va ser cridat a Roma pel papa Benet XI. Morts n'hi va haver i acusats d'assassinat també. Amb Vilaplana el lector realitzarà un viatge privilegiat al passat medieval per assabentar-se del que, en la ficció o tal vegada en la realitat, va ocórrer. La por, el misteri, la ignorància, la traïció i l'ambició deambulen per la cúria. El lector, de la mà de Vilaplana, s'endinsa en el nucli d'una trama àgil que li atrapa la voluntat amb facilitat.

Anna Gimeno

La màgia de les paraules

Aquest és un llibre que parla i ens conta una de les aventures més divertides de la xiqueta Marta Martí quan comença a conèixer la màgia de les paraules i, sobretot, dels rodolins. La història és també una invitació a imaginar nous capítols.

MARTA MARTÍ, REINA DEL RODOLÍ

PEP CASTELLANO

IL·LUSTRACIONS DE CANTO NIETO

COL·LECCIÓ «ESTRELLA DE MAR», 16

80 PÀGINES

EDICIONS DEL BULLENT. PICANYA, 2001

Un llibre s'avorreix si ningú no el llegeix. Es queda a la prestatgeria desitjant que algú obriga les seues planes, li done una ulladeta i, tant de bo, li deixi aigua prop per beure. I aquest llibre no és diferent. Si s'obre, ell mateix ens conta com se sent i com és la seua protagonista. Ens presenta una xiqueta espabilada que es diu Marta Martí a la qual li agrada passar-se el dia fent rodolins. Entre rima i rima, s'adona de la màgia que tenen les paraules a les seues mans i, també, de com els rodolins la van embolicant a ella –i de retop al lector– en una sèrie d'encantaments que ha de desfer. Marta, una xiqueta desperta, independent i responsable, fa un rodolí de tot allò que diu, però cal anar en compte amb el que es diu perquè pot acabar esdevenint realitat. Ella mai no hauria imaginat que una dona podia convertir-se en fruita o un nas en una tomaca. Tot i això, tot el que veiem no és exactament el que sembla, per això mullar els llençols mentre dorms no ha de significar, exactament, que t'has pixat al llit, encara que així ho sembla.

L'autor, Pep Castellano, professional de l'animació infantil i juvenil, ha escrit un text que barreja el joc de llegir i el d'inventar, amb una protago-

nista propera i espontània que ens introdueix, a poc a poc, en una història desimbolta i, alhora, encisadora. Les il·lustracions en blanc i negre de Cantó Nieto, acompanyen un text que ens fa venir a la memòria algunes de les dites valencianes que, segurament, hem escoltat de boca dels nostres avis. I tot això, a través d'exercicis didàctics amb el llenguatge. Castellano parla de tu a tu al lector i el convida a seguir imaginant l'aventura, plena de màgia, de «la reina del rodolí». Un personatge, el de Marta Martí, que podria ser qualsevol xiquet o xiqueta i que, ben segur, a qualsevol xiquet o xiqueta li agradaria ser.

Contar la mort sense dramatisme ni sensibleria

El món infantil s'omple de jocs i tendresa però també d'experiències doloroses com la mort. Per això, Mar Cortina –autora del text– i Amparo Peguero –de les il·lustracions– han fet aquest conte precís: una manera sana i lúcida de mostrar l'inexorable als més petits.

ON ÉS EL IAIO?

MAR CORTINA

IL·LUSTRACIONS D'AMPARO PEQUERO

COL·LECCIÓ "EL TRICICLE", 25

20 PÀGINES

TÀNDEM EDICIONS. VALÈNCIA, 2001

La mort dels altres és una de les experiències més traumàtiques i difícils d'explicar-nos; també ho és per als més petits, que sovint la viuen amb un grau d'estranyament i desconcert proper al dels adults, però dins el seu món, sense entendre ben bé què passa. Amb un to precís, vull dir, sense caure en el dramatismes, la sensibleria ni en l'humor negre, Mar Cortina ha escrit *On és el iaio?*, un conte on una nena sent l'absència del seu avi i l'omple de preguntes que cada adult –mare, pare, iaia– respondrà d'una manera diferent. Mentre espera que l'avi torne d'un llarg viatge –és la resposta que més li ha agradat– li escriu cartes, li fa dibuixos i arreplega fulles i pedres per al moment de la retrobada. Però, dins seu, sent un cuquet que li fa adonar-se que no tornarà a veure el iaio mai més, ni en la seua engronsadora, ni fumant la seua pipa i és el moment on els éssers estimats omplen amb afecte, paraules i accions el buit explícit del mort: «Ara és el pare qui em du al parc, la iaia qui em conta aventures i la mare qui m'engronsa. Com feia ell».

Si esmentàvem la justesa del text, no podem estar-nos de parlar de les il·lustracions d'Amparo Peguero, precioses, acurades, tan mesurades que és difícil imaginar unes altres que reflectiren

millor la mirada infantil davant l'absència sobtada i de la mort. Són dibuixos fets amb llapis i guixos de colors –els estris de pintura que més a l'abast tenen els xiquets a casa i a l'escola–, de línies senzilles, que representen escenes claus en la presa de consciència i assumpció de la mort que viu la protagonista del conte: l'engronsadora buida; els moments de solitud, quan ella pensa on estarà el seu iaio; allò que la nena imagina (l'avi al cel en un estel?, en un núvol?, de viatge?); i l'instant en què, farta que cap resposta no la satisfaga, decideix «fer la caixa del iaio» amb fotos i cosetes de tots dos.

Il·lustracions i textos perfectament integrats en un conte que s'atreveix a parlar als infants –sense acudir a imatges religioses concretes, però sense renunciar als necessaris rituals– d'un dels nostres tabús més arrelats.

Arantxa Bea

Literatura per a infants, amb missatge

Que la literatura infantil pot ser un element magnífic per influir en l'educació dels infants és cosa coneguda de fa molt. Josep Gregori i Manuel Molins també ho saben i ens presenten dues històries al voltant de la tolerància i el respecte al medi ambient.

ROSEGÓ, EL RODAMÓN

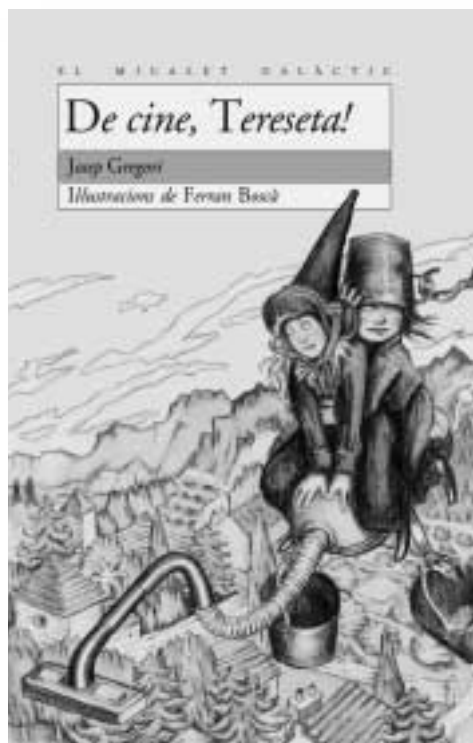
MANUEL MOLINS

IL·LUSTRACIONS D'ANTONI LAVEDA

COL·LECCIÓ «EL MICALET TEATRE», 20

81 PÀGINES

EDICIONS BROMERA. ALZIRA, 2001

DE CINE, TERESETA!

JOSEP GREGORI

IL·LUSTRACIONS DE FERRAN BOSCÀ

COL·LECCIÓ «EL MICALET GALÀCTIC»

142 PÀGINES

EDICIONS BROMERA. ALZIRA, 2001

Amb *Rosegó, el rodamón*, la literatura infantil valenciana està d'enhorabona perquè es tracta de la primera incursió d'un dels pocs dramaturgs consolidats a casa nostra, Manuel Molins, en el gènere dedicat als més menuts. L'obra és un diàleg d'aprenentatge entre un home, orgullós i dominant, i un gos rodamon, independent i poc cultivat. L'un i l'altre hauran d'aprendre a respectar-se i a comprendre's per adaptar-se i poder dur una vida en comú que beneficia tots dos. L'obra tracta, encara que siga superficialment, temes candents de la nostra societat com ara la vida dels *sense sostre* o l'adaptació davant dels que són diferents; i sobretot destaca la necessitat de practicar la comprensió i el respecte per poder viure en societat. La presència de cançons per a ser interpretades pels actors, el número final amb l'aparició d'un grup de gossos cantors i la inclusió de números de circ garanteixen una posada en escena d'allò més divertida, tal com ens suggereixen les notes introductòries.

Per la seua banda, Josep Gregori ens proposa una nova història del seu personatge Tereseta la bruixeta, una bruixa infantil en una ciutat de bruixes i bruixots, Bruixència. En aquesta nova aventura, *De cine, Tereseta!*, el problema de fons és la incapacitat dels habi-

tants de Bruixència per solucionar el problema dels residus urbans que, a poc a poc, han saturat l'abocador del poble i comencen a resultar perillosos, ja que contaminen el medi i, fins i tot, produeixen un incendi.

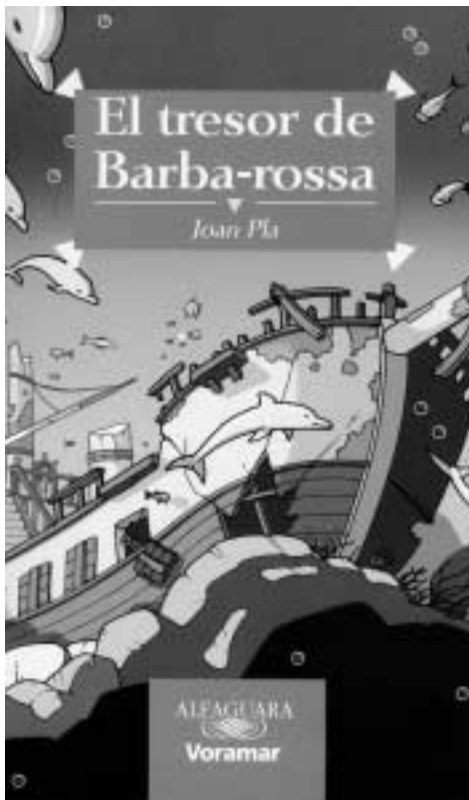
Una trama divertida al voltant d'uns perillosos productors de cine que han promès una falsa solució per al problema a canvi de la col·laboració del poble en el rodatge d'una pel·lícula, posarà de nou a prova la capacitat de Tereseta per solucionar situacions ben complicades. Haurà de viatjar de nou sobre la seua aspiradora voladora i enfrontar-se amb enginy als productors Gasiu i Golafre, G&G, disposats a tot per tal de guanyar diners.

En conjunt, el llibre resulta una narració amena que permet introduir temes de discussió amb els xiquets, especialment al voltant dels problemes de la contaminació urbana. El personatge de Tereseta la Bruixeta aconsegueix compaginar l'espai de la fantasia amb un altre molt més proper i real i serveix, així, de reclam per atraure l'interès dels lectors cap a problemàtiques ben concretes.

Jordi Sebastià

Mar endins

La mar és, per a molts escriptors, el lloc idoni on viure aventures i, per tant, l'espai perfecte on situar l'acció de les seues obres. Voramar ha publicat dos llibres, un d'infantil i un de juvenil, que podem encabir dins del subgènere d'aventures marítimes.

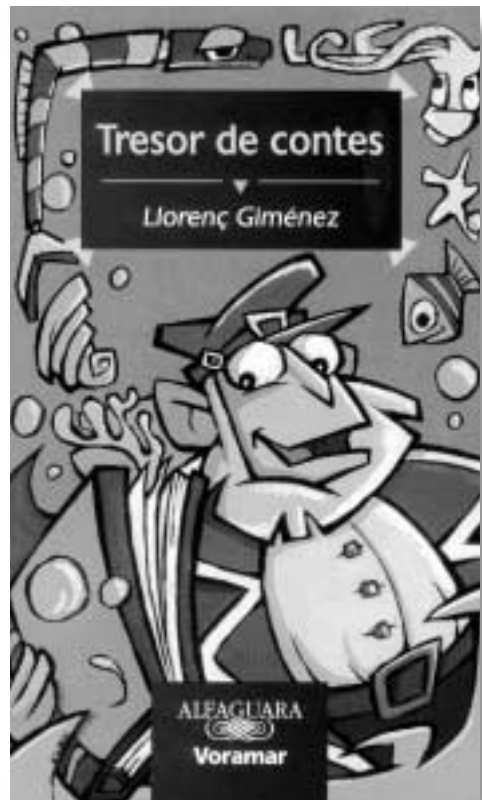
EL TRESOR DE BARBA-ROSSA

JOAN PLA

IL·LUSTRACIONS DE GINER BOU

113 PÀGINES

ALFAGUARA/VORAMAR. PICANYA, 2001

TRESOR DE CONTES

LLORENÇ GIMÉNEZ

IL·LUSTRACIONS DE CRISTINA DURÁN

69 PÀGINES

ALFAGUARA/VORAMAR. PICANYA, 2001

La mar, la immensitat dels oceans i els misteris que encara amaguen les profunditats submarines han estat des de sempre un element recurrent en la literatura de totes les èpoques i llengües. Les novel·les d'aventures estan plenes de pirates llegendaris i de corsaris coratjosos, de capitans intrèpids i de mariners gallards, de vaixells enfonsats amb les bodegues carregades de mercaderies valuosíssimes i de tresors perduts, d'illes desertes i de platges paradisiàques, de naufragis i de naufrags. Tot plegat conforma un món imaginari col·lectiu amb herois, mites i llegendes que tothom reconeix gràcies a determinades obres que s'han convertit en clàssics, però sobretot perquè aquestes obres han estat adaptades al cinema. Si tenim tot açò present, no ens hauria d'estranyar que alguns escriptors de literatura per a infants i joves trien la mar com a marc espacial de les seues obres. *El tresor de Barbarossa* de Joan Pla i *Tresor de contes* de Llorenç Giménez, tots dos editats per Voramar, són un bon exemple del que acabe de dir. El primer és una novel·la dirigida a lectors majors d'onze anys que barreja elements dels relats d'aventures amb d'altres que són més propis de les novel·les policiaques. L'acció transcorre a Dénia, concretament al

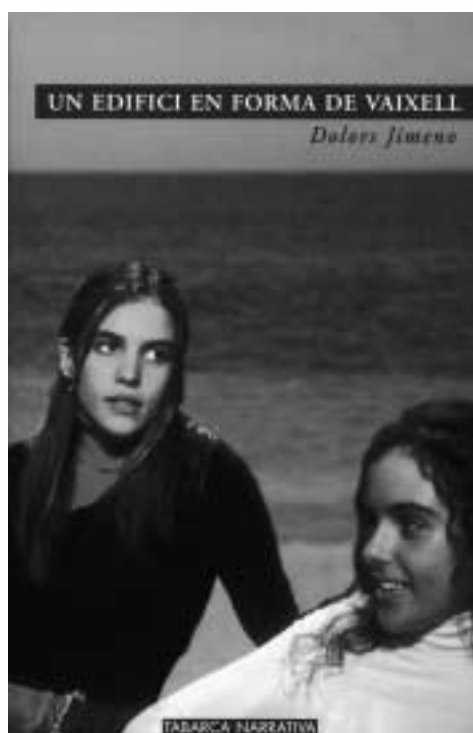
seu port i al tros de la Mediterrània que banya aquesta ciutat; i el protagonista és Enric, un jove que en acabar l'ESO decideix no continuar estudiant i fer-se pescador. La història gira al voltant de les passions que desperta la troballa d'un calze d'or que podria formar part del tresor que Barba-rossa va espoliar a la ciutat en una de les seues incursions a principis del segle XVI. Un relat, doncs, que compta amb tots els ingredients necessaris perquè la seua lectura siga entretinguda: misteri, suspens i algun assassinat.

Per la seua banda, *Tresor de contes* de Llorenç Giménez és un recull de contes molt breus, de rondalles rimades i de contarelles amb referències a contes populars clàssics. Si fem cas de les indicacions de la contracoberta i del lloc del llibre, aquesta és una obra per a xiquets majors de set anys, però el seu contingut pot semblar una mica massa infantil per a nens d'aquesta edat. És clar que també és possible que l'haja llegit amb ulls d'adult i per això tinc aquesta impressió. Que un adult jutge un llibre infantil no deixa de ser una paradoxa. Això sí, una paradoxa inevitable.

Sergi Verger

L'aventura de l'amistat

Amb l'obra *Un edifici en forma de vaixell*, guardonada amb el premi Josep Miquel Guàrdia i Bagur, Dolors Jimeno ens apropa al món de l'amistat adolescent que naix entre tres joves personatges, amb importants qualitats humanes però ben diferents entre ells.

UN EDIFICI EN FORMA DE VAIXELL

DOLORS JIMENO

COL·LECCIÓ «TABARCA NARRATIVA», 21

90 PÀGINES

TABARCA LLIBRES. VALÈNCIA, 2001

El sentiment de l'amistat que apropa éssers ben diferents tot superant barreres racials, socials o polítiques, es troba al centre d'aquesta novel·la per a joves. En aquest sentit Dolors Jimeno ha creat una història senzilla que, tanmateix, permet al lector comprendre des de les primeres pàgines el significat de mots tan importants com ara amistat, solidaritat, respecte a l'altre o interès per allò que ens envolta.

L'acció comença a Xàbia durant un estiu que per a Elena, una de les protagonistes de la història, es presenta en forma d'interrogant: passarà quinze dies en un campament d'estiu i no coneix ningú. Només arribar, però, i de manera casual, trobarà Matilde, una noia amb qui compartirà la major part dels dies que hi passaran i de la qual esdevé amiga incondicional. La fi del campament arriba, el temps s'escgota i les dues joves, ara bones confidents, s'han de separar. Ho fan amb tristesa i esperen retrobar-

se un dia no molt llunyà. L'atzar fa que, sense voler-ho, perden tot contacte durant molt de temps de manera que l'una i l'altra comencen un procés de recerca per tal de reveure l'amiga del cor.

Acompanyem, doncs, Elena i Matilde a un viatge que les durà des de Xàtiva a València i des de Xaló a Anglaterra respectivament. Totes dues es buscaran i es recordaran amb nostàlgia en tot moment mentre les seves vides van canviant i nous sentiments, persones o situacions van apareixent.

Un edifici en forma de vaixell conté diversos elements que són interessants i que poden ben bé captar l'atenció del lector o la lectora adolescent a qui va adreçat. En primer lloc, l'autora ha escollit un espai, València i comarques, que és ben conegut de tothom. Fins i tot, aquesta casa en forma de vaixell pot ser un motiu de descoberta si el lector arriba a esbrinar quin és i on es troba l'edifici de què parla la narració.

A més a més, aficions com la música, l'esport o la lectura són tractades de forma natural i compatible amb la resta d'activitats diàries de manera que les joves amigues poden compartir secrets o moments d'esplai així com instants de curiositat on, activitats que semblen tan llunyanes del jovent actual, com seria per exemple l'òpera, esdevenen mo-

tiu d'interés essent compartides des de punts de vista diferents. Ho veiem clarament a la narració quan Elena i Matilde comencen a parlar de Mozart per acabar comentant emocionades que una de les seves òperes, *La flauta màgica*, és una història molt bella on la música ajuda a entendre el significat de les paraules.

A tall de conclusió, s'ha de dir que el més rellevant d'aquesta obra és que l'autora ha aconseguit, amb una història senzilla sense grans pretensions ni cargolades reflexions existencials, crear una narració plena de matisos on l'amistat, l'estima i la comprensió tenen el seu just valor.

Maria Sirera i Conca